

Cures en Infermeria al Procés d'Envellir

Codi: 101795

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Nina Granel Gimenez

Correu electrònic: Nina.Granel@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Andrea Moreu Valls

Prerequisits

L'assignatura de cures d'infermeria al procés d'envelliment forma part de les assignatures de formació bàsica. Està inclosa a la matèria d'Infermeria Clínica juntament amb Cures Infermeres a l'Adult I i II, Cures Infermeres a la Infància, l'Adolescència i la Dona, Cures Infermeres a Salut Mental, i les Cures Infermeres en Situacions Complexes.

No hi ha establerts prerequisits, però és recomana haver cursat a primer curs les assignatures Metodologia Científica, Comunicació i TIC's, Cultura Societat i Salut i Nutrició.

Objectius

- Conèixer els canvis a nivell biològic, psicològic, social i econòmic que es produeixen a la persona gran sana.
- Conèixer les patologies geriàtriques amb més prevalença.
- Identificar les cures i intervencions infermeres dirigides a persones grans i les seves famílies mitjançant l'evidència científica i les de guies de pràctica clínica i assistencial.
- Conèixer els recursos sanitaris i serveis dirigits a l'atenció gerontològica.

Competències

- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es coneixen les estratègies per adoptar mesures de confort i atenció de símptomes, dirigides al pacient i la seva família, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribueixin a alleugerir la situació de malalts avançats i terminals.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
2. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i / o aportacions d'experts que les sustenten.
3. Argumentar amb evidències científiques la selecció de les cures infermeres més idònies per a una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
4. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
7. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
8. Elaborar plans de cures, en funció de la fase i/o l'etapa de la malaltia en la qual es troba el pacient, utilitzant els principis teòrics i metodològics de la infermeria i avaluant-ne els seus resultats.
9. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
10. Examinar les necessitats d'atenció i les estratègies de cures infermeres dirigides a les persones en situació de malaltia avançada i terminal i els seus familiars.
11. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
12. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
13. Identificar els problemes de salut més freqüents en les persones grans.
14. Identificar estratègies orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
15. Identificar i comprendre respostes psicosocials enfront de la pèrdua i la mort, i conèixer les mesures oportunes per ajudar les persones i les famílies en aquestes circumstàncies.
16. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa.
17. Identificar i prioritzar les diferents mesures de confort físic, emocional i espiritual en la fase avançada de la malaltia i al final de la vida.
18. Identificar les estratègies i les bases de l'atenció infermera en el control de símptomes en els malalts terminals.
19. Identificar les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.
20. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.

21. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
22. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
23. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
24. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.
25. Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.
26. Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.
27. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos.
28. Proposar protocols de cures dirigides a les persones amb risc d'emmalaltir.
29. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
30. Seleccionar els aspectes bàsics relacionats amb l'estil de vida saludable, l'autocura i les activitats preventives i terapèutiques en relació amb les necessitats de salut, dirigint les accions tant a la persona com als familiars o assistents responsables.
31. Valorar i tractar de manera integral les necessitats de salut en les persones grans.

Continguts

CONEXTUALITZACIÓ DE L'ATENCIÓ GERONTOLÒGICA

- Conceptes generals
- Evolució demogràfica envelliment
- Estereotips, mites i estigmes

ATENCIÓ GERONTOLÒGICA

- Camps d'actuació
 - Atenció gerontològica Hospitalària
 - Atenció gerontològica ambulatoria
 - Atenció gerontològica domiciliària
- Infermeria gerontològica
 - Rol infermeria
 - Valoració geriàtrica integral
- Recursos
 - Nivell de dependència
 - Recursos socials, econòmics i tecnològics.
 - Les TIC i la gent gran

LA PERSONA GRAN SANA

- Canvis biològics, psicològics, cognitius, i socials del'envelliment.
- Prevenció i Promoció de la Salut: envelliment sa i actiu

PATOLOGIA I PROBLEMES DE SALUT DE LA PERSONA GRAN

- Patologies amb més prevalença
- Síndromes Geriàtriques amb més prevalença
- Deteriorament cognitiu i demències
- La Fragilitat

- La soledat en la gent gran

Metodologia

APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES EN GRUP MIXT

La metodologia emprada serà l'Aprentatge Basat en Problemes en grup mixt (ABPGM) que es durà a terme mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema que condueix l'aprenentatge. Mitjançant aquesta situació/problema, l'estudiant adquireix habilitats per identificar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

La característica de l'ABPGM és que la primera sessió es realitza amb la totalitat del grup classe amb un professor/a i les dues restants en seminaris especialitzats en grups reduïts de 25 estudiants aproximadament, amb un professor/a cadascun.

En l'ABPGM, el rol de l'estudiant és actiu perquè és el responsable del procés del seu aprenentatge. El rol del professor/a és el de facilitador i guia de l'estudiant en aquest procés.

La presentació de la situació/problema: s'establirà escenaris que es donaran en cadascuna de les primeres sessions, per dur a terme el seu anàlisi.

Primera sessió (2.5 hores)

La primera sessió es realitza amb tot el grup de la classe (ABP grup mixt).

Pas 1. Anàlisi de la situació (40minuts). Primer treball en grups

La finalitat d'aquest treball de grup és que, apartir del coneixement que es té, (recuperació del coneixement previ) s'identifiqui tot el què es considera que s'ha d'aprendre i que estigui relacionat tant amb el problema plantejat com amb els resultats d'aprenentatge.

El grup ha de confeccionar un llistat de les preguntes que hagin sorgit en l'anàlisi de la situació. Tot seguit, amb el llistat de preguntes, s'haurà d'establir un ordre de prioritat en funció de la seva rellevància relacionada amb els resultats d'aprenentatge.

Pas 2. Posta en comú de preguntes (20minuts). Primera sessió plenària.

Un representant de cada grup comparteix amb la resta de la classe dues o tres preguntes escrivint-les a la pissarra. Posteriorment s'analitzen, s'ordenen per temàtica i/o seguint el procés d'atenció d'infermeria i es fa una prioritització en relació a la rellevància respecte als resultats d'aprenentatge.

Descans: (15 minuts)

Pas 3. Pla de treball (30 minuts). Segon treball en grups

L'objectiu és elaborar un pla de treball en concordança amb les preguntes prioritzades en el plenari. Finalment, s'han d'identificar possibles fonts d'informació.

Pas 4. Posta en comú del pla de treball (20minuts). Segona sessió plenària.

L'objectiu és dissenyar a la pissarra el pla de treball que tindrà una part comú per a tots els grups i aquells aspectes que han pogut interessar a cada grup en concret. Per fer-ho, un representant de cada grup comparteix amb la resta de la classe les preguntes, el pla de treball elaborat i les possibles fonts on cercaran informació.

Pas 5. Selecció de temes d'estudi (15minuts). Sessió plenària.

El docent recomana aquells temes que considera que han de ser d'estudi individual. Es pot suggerir fonts d'informació.

Cada grup haurà d'enviar el seu pla de treball al professor/a corresponent.

Les següents sessions, es desenvolupen en 4 grups de 25 estudiants aproximadament, amb el professor/a corresponent.

Segona sessió (3 hores)

En grup petit es discuteixen les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida (la fiabilitat de les fonts, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats,...). Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components del grup han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Amb aquesta posta en comú, els estudiants s'estan capacitant per a l'avaluació crítica i correcció del seu coneixement previ, alhora que desenvolupen l'habilitat d'avaluar críticament el seu raonament del problema. Com a resultat de la discussió han d'extreure un resum de coneixements i abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

Tercera sessió (2 hores)

En grup petit s'analitza la situació problema treballada i es fa una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tracta de contestar les següents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Del que s'ha après, què ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar?

Es finalitza aquesta tercera sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

Classes expositives (3.5 hora)

També es contemplen classes expositives amb experts en grup gran amb la finalitat de clarificar dubtes i consolidar els coneixements teòrics.

Tutories individualitzades

Les tutories individualitzades es podran concretar contactant prèviament pel Campus Virtual amb el professor/a.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SESP)	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
TEORIA (TE)	11	0,44	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS/ ESTUDI PERSONAL/ LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	45	1,8	1, 2, 4, 9, 22, 27, 29

Avaluació

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls cadascun dels quals tindrà un pes específic en la qualificació final:

Assistència i participació activa a classe i seminaris (50%)

Seminaris especialitzats (ABPGM) que s'avalua de forma continuada i formativa i té un pes del 50%. S'avaluarà la resolució de problemes, assistència i participació activa en seminaris. L'assistència als seminaris serà obligatòria. Els estudiants que presentin més de 3 faltes d'assistència, no seran avaluats i no podran presentar-se a l'examen final.

Avaluació escrita: proves objectives (40%)

Examen final en el que s'inclourà tot el contingut que s'ha treballat a l'assignatura. La data d'examen quedarà determinada pel calendari d'exàmens de la UAB del curs vigent.

Lliurament d'informes (10%)

Suposarà el 10% de la nota final. Es demanarà a l'estudiant que lliuri una reflexió sobre un material audiovisual relacionat amb el contingut de l'assignatura via Moodle. L'informe serà revisat pel tutor responsable de cada grup de seminari especialitzat. El no lliurament de l'exercici suposarà una qualificació de 0. El fet de confirmar plagien qualsevol dels exercicis suposarà el suspens immediat de l'assignatura sense opció a recuperació.

Criteris d'avaluació:

Per aprovar l'assignatura mitjançant l'avaluació continuada: Cal treure com a mínim un 4/5 en la nota de la prova escrita, i un mínim de 5 en la nota del seminari i de l'informe lliurat, per tal de fer el càlcul de la nota final. La qualificació final és la mitjana ponderada dels tres mòduls. Per tal d'aprovar l'assignatura cal una nota mínima de 5.

Estudiants amb situacions particulars: Davant eventuals casos particulars s'estableix una comissió avaluadora configurada per tal efecte.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura mitjançant l'avaluació continuada es podran presentar a una prova final de recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe i seminaris	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Avaluació escrita: proves objectives	50%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Entrega d'informes	10 %	1	0,04	1, 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), i que l'activitat dirigida pel docent és l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), no s'especifica la bibliografia.

En l'ABP l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió els estudiants, en funció del pla de treball plantejat, esbrinen quines són les fonts d'informació

adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.